

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом березня 2026 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про затвердження Правил приймання-передавання документів на архівне зберігання до Галузевого державного архіву Національного банку України та внесення змін до Правил застосування переліку документів, що утворюються в діяльності Національного банку України та банків України	22	3.03.2026	<p>Правила встановлюють єдині вимоги щодо приймання-передавання на архівне зберігання до Галузевого державного архіву Нацбанку документів (справ):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нацбанку; • банків України; • філій іноземних банків в Україні; • банків, що перебувають у процедурі ліквідації відповідно до Закону "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"; • банків, що припиняють банківську діяльність за рішенням єдиного акціонера або загальних зборів акціонерів банку; • банків, що припиняють банківську діяльність без припинення юрособи; • філій іноземних банків в Україні, що ліквідуються; • банків, процедуру ліквідації яких ініційовано до набрання чинності Законом. <p>У Правилах застосовується принцип єдності підходів щодо роботи з документами незалежно від форми (паперова, електронна) їх створення.</p> <p>Постанова набирає чинності з 10 березня 2026 року, крім п. 7 розд. II Правил, який набирає чинності через 6 місяців після припинення чи скасування воєнного стану в Україні.</p>	Забезпечення зберігання документів Національного архівного фонду, інших видів архівних документів банків, організації архівної справи та роботи з документами

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>23</p>	<p>4.03.2026</p>	<p>З 01 січня 2027 року банкам та банківським групам потрібно буде дотримуватися вимог щодо формування буферів консервації та системної важливості. Розмір буфера консервації капіталу становитиме 2,5% для всіх банків, буфера системної важливості – залежатиме від категорії його системної важливості та визначається в проміжку від 1% до 2%. Із запровадженням буферів зникає необхідність у підвищених значеннях нормативів капіталу. Тому з 01 січня 2027 року мінімальні значення нормативів достатності капіталу приводяться у повну відповідність до вимог європейського законодавства, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8% – для нормативу достатності регулятивного капіталу; ▪ 6% – для нормативу достатності капіталу 1 рівня; ▪ 4,5% – для нормативу достатності основного капіталу 1 рівня. <p>Зазначені зміни є черговим кроком з наближення регулювання діяльності банків України до стандартів Європейського Союзу.</p>	<p>Метою формування буферів капіталу є створення його запасу для підвищення спроможності банків протистояти ризикам у період фінансової та економічної нестабільності. Водночас наявність буферів капіталу забезпечує необхідну гнучкість регуляторних вимог, адже дає змогу використовувати накопичений запас міцності в умовах криз для підтримки активності в кредитуванні.</p>
--	-----------	------------------	--	--

Про внесення зміни до Правил роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану	24	4.03.2026	<p>Зміни вносяться до Постанови Правління НБУ №23 від 25 лютого 2022 року. Зокрема, після пункту 8 доповнити новим пунктом 8-1 такого змісту:</p> <p>“8-1. Банки під час застосування вимог пункту 11 глави 1 розділу VII Інструкції № 368 протягом періоду дії воєнного стану для отримання дозволу на придбання акцій (часток, паїв) юридичної особи дотримуються таких додаткових вимог:</p> <p>1) здійснення придбання акцій (часток, паїв) юридичної особи, яка є резидентом України;</p> <p>2) юридична особа/жоден із власників істотної участі в юридичній особі, акції (частки, паї) якої банк має намір придбати, не є пов'язаною з банком особою;</p> <p>3) банк здійснив після 24 лютого 2022 року розподіл прибутку звітного року та/або нерозподілених прибутків минулих років шляхом його/їх спрямування на збільшення статутного капіталу банку та/або резервного або інших фондів банку, які включаються до основного капіталу 1 рівня, та/або на покриття збитку звітного року та/або збитків минулих років у розмірі, що визначається як більша з двох величин:</p> <ul style="list-style-type: none"> • номінальна вартість акцій (часток, паїв) юридичної особи, які банк має намір придбати; • вартість акцій (часток, паїв) юридичної особи згідно з договором, іншим документом (його проєктом), на підставі якого придбаватимуться акції (частки, паї) юридичної особи.” 	Сприяння безпеці та стабільності банківської системи, запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану в Україні
Про внесення змін до Положення про реєстрацію колекторських компаній	25	10.03.2026	Документ удосконалює процедури реєстрації, оновлює вимоги до ділової репутації керівників та власників, а також оптимізує порядок подання документів колекторами	Приведення нормативно-правових актів НБУ у відповідність до поточних норм
Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	26	12.03.2026	<p>Зміни були внесені до :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Постанови Правління НБУ від 16 грудня 2022 року № 244 “Про затвердження Положення про порядок дій щодо забезпечення здійснення безготівкових розрахунків, якщо немає засобів зв'язку для виконання міжбанківських платіжних операцій у національній валюті” 2. Додатка 1 Положення про залучення комерційних агентів для надання фінансових платіжних послуг, затвердженого постановою Правління НБУ від 02 серпня 2022 року № 168 	Вдосконалення нормативно-правових актів

Про встановлення розміру комісійної винагороди за здійснення Національним банком України операції з підкріплення кас банків готівковою іноземною валютою за безготівкову іноземну валюту	88-рш	17.03.2026	<p>Було встановлено наступний розмір комісійної винагороди :</p> <p>1) для операції з підкріплення кас банків готівковим долларом США на суму: від 100 до 500 тис. доларів США (включно) – 0,33%; від 500 тис. до 1 млн доларів США (включно) – 0,30%; понад 1 млн доларів США – 0,27%;</p> <p>2) для операції з підкріплення кас банків готівковим євро на суму: від 100 до 500 тис. євро (включно) – 0,20%; від 500 тис. до 1 млн євро (включно) – 0,24%; понад 1 млн євро – 0,18%.</p> <p>Також документом було визнано таким, що втратило чинність, рішення Правління Національного банку України від 01 жовтня 2025 року № 357-рш “Про встановлення розміру комісійної винагороди за здійснення Національним банком України операції з 2 підкріплення кас банків готівковою іноземною валютою за безготівкову іноземну валюту”.</p>	Встановлення розміру комісійної винагороди за здійснення Національним банком України операції з підкріплення кас банків готівковою іноземною валютою за безготівкову іноземну валюту
--	-------	------------	--	--

<p>Про затвердження Змін до Положення про здійснення Національним банком України безвізного банківського нагляду</p>	<p>27</p>	<p>17.03.2026</p>	<p>Ключові зміни: Визначено порядок встановлення обмежень щодо діяльності банку в разі погіршення його фінансового стану, що становить загрозу для вкладників та інших кредиторів. Підставою для такого рішення може бути наявність хоча б однієї з таких ознак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • негативна динаміка показників якості активів, достатності капіталу, ліквідності та прибутковості; • зростання рівня основних ризиків (кредитного, процентного, ринкового, операційного); • неналежна якість корпоративного управління або систем внутрішнього контролю чи управління ризиками, що призводить до суттєвого зростання ризиків; • суттєве зростання ризиків унаслідок запровадження нового продукту. <p>Передбачено також можливість негайного встановлення обмежень (без заслуховування банку) у разі виявлення обставин, що становлять безпосередню загрозу для вкладників і кредиторів, унаслідок погіршення фінансового стану банку, а також порядок та підстави для внесення змін до рішення.</p> <p>Запроваджено механізм висунення вимог до банків за результатами безвізного нагляду, якщо є потреба вжиття банком заходів, спрямованих на зменшення впливу ризиків на його діяльність.</p> <p>Такі вимоги можуть стосуватися:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поліпшення фінансового стану банку; • підтримання достатнього рівня капіталу та ліквідності; • підвищення якості корпоративного управління та систем управління ризиками; • перегляду політики винагород. <p>У вимогах встановлюється строк подання банком плану заходів для усунення недоліків та виконання вимог Національного банку.</p> <p>Посилено нагляд за впровадженням нових банківських продуктів- розширено перелік рішень колегіальних органів банку, про які необхідно повідомляти Національний банк. Зокрема, запроваджено вимогу інформувати про впровадження нових продуктів або суттєві зміни до наявних продуктів, якщо вони можуть суттєво впливати на діяльність банку.</p> <p>Водночас зменшено перелік рішень колегіальних органів банку, про які він має повідомляти Національний банк, щодо вкладень в державні цінні папери.</p>	<p>Імплементация правил ЄС з банківського нагляду</p>
--	-----------	-------------------	--	---

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>28</p>	<p>21.03.2026</p>	<p>Змінено одразу три ключові нормативно-правові акти – Положення про регулятивний капітал (Постанова № 196), Інструкцію про регулювання діяльності банків (Постанова № 368) та Положення про зважені за кредитним ризиком експозиції (Постанова № 43). Постанова вносить зміни до Положення № 196, дозволяючи банкам не вираховувати з капіталу нараховані, але не отримані в 30-денний строк відсотки за програмою "Доступні кредити 5-7-9%". Це спрощує кредитування бізнесу та покращує нормативи достатності капіталу банків. Змінами до Постанови № 368 та №43, регулятор запроваджує диференціацію забезпечення, що враховується при розрахунку нормативу кредитного ризику Н7, залежно від кредитного рейтингу гаранта та типу активу. Згідно нововведень, банк визначає суму забезпечення у вигляді гарантії / резервного акредитиву, договору з надання забезпечення, надавачем якого є юридична особа публічного права, з урахуванням коефіцієнтів ліквідності, що залежать від рівней рейтингів гарантів. Зокрема, державні облигації (ОВДП) при розрахунку забезпечення тепер враховуватимуться з обов'язковим дисконтом у 20% від їхньої ринкової вартості. Також вводиться заборона на "корельоване" забезпечення (wrogong-way risk), що унеможлиблює використання як застави цінних паперів, емітентом яких є сам позичальник або пов'язана з ним особа. Ухвалені зміни стимулюватимуть банки до технологічної перебудови ризик-модулів та оновлення внутрішніх положень відповідно до європейських стандартів.</p>	<p>Послідовне наближення українського банківського права до вимог європейського Регламенту CRR (ЄС № 575/2013)</p>
<p>Зміни до Порядку приєднання абонентів до Системи BankID Національного банку України та припинення їх участі в системі</p>	<p>№ В/57-0002/344 04</p>	<p>24.03.2026</p>	<p>Зміни посилюють вимоги до прозорості обробки персональних даних, оновлюють технічні та методологічні стандарти взаємодії абонентів, а також уточнюють процедури виходу з системи. Нові правила підвищують вимоги до безпеки та відповідності діяльності абонентів. Згідно з новими правилами, обов'язкове застосування багатofакторної автентифікації (MFA) користувача стає невід'ємним елементом процедури електронної ідентифікації перед формуванням запиту. Статус абонента-ідентифікатора тепер можуть отримати не лише банки, а й небанківські надавачі платіжних послуг з обслуговування рахунку, що мають відповідний дозвіл. Крім того, на ідентифікаторів покладено відповідальність за актуальність даних: у разі відсутності оновленої інформації про клієнта формування електронного підтвердження ідентифікації (ЕПІ) забороняється. Документ запроваджує механізм договірної списання коштів із кореспондентських рахунків банків або рахунків гарантійного забезпечення комерційних абонентів у разі несвоєчасної оплати послуг НБУ. Суттєво розширено перелік підстав для припинення участі в системі: до них віднесено відсутність діяльності протягом року, наявність зв'язків із російським капіталом, а також здійснення діяльності у сфері азартних ігор та лотерей. Окремо пришвидшено документообіг завдяки переходу до обчислення строків у календарних днях замість робочих, зокрема при підключенні додаткових порталів послуг.</p>	<p>Приведення нормативно-правового акта НБУ у відповідність до вимог законодавства України у сфері електронної ідентифікації та забезпечення ефективного функціонування Системи BankID</p>

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	29	30.03.2026	<p>НБУ вніс зміни до Правил подання звітності про активні операції, затверджених постановою Правління НБУ від 18 січня 2024 року № 9.</p> <p>Регулятор подовжив перехідний період для подання звітності про активні операції фінансовими компаніями та кредитними спілками до кінця 2026 року.</p> <p>Зміни також передбачають збільшення строків подання звітності та запровадження нової процедури для установ без операцій, що підлягають звітуванню.</p> <p>Період незастосування заходів впливу продовжено до 31 грудня 2026 року. Протягом цього періоду НБУ не лише не застосовуватиме санкції, а й не складатиме документів про порушення вимог звітування.</p> <p>Строк подання звітності збільшено з 15-го робочого дня до передостаннього робочого дня місяця, наступного за звітним, що дає додатково 7-10 робочих днів. Водночас з Правил виключено пункт 27, який дозволяв виправляти помилки після граничного строку за погодженням із НБУ. Крім того, установи без активних операцій із сумою зобов'язань боржника від 50 тис грн зобов'язані повідомляти НБУ про відсутність даних для звітування</p>	<p>Врегулювання окремих питань щодо діяльності об'єктів нагляду в частині подання звітності про активні операції</p>
<p>Про внесення змін до Тарифів на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України в системі електронних платежів та у сфері розрахунково-касового обслуговування.</p>	30	30.03.2026	<p>З тарифів було виключено ряд пунктів та доповнено пунктом :</p> <p>Оброблення платіжних інструкцій та інформаційних повідомлень у системі електронних платежів Національного банку, сформованих за операціями з виплати грошової допомоги (пільг, житлових субсидій, компенсацій та інших видів грошової допомоги)/повернення суми коштів грошової допомоги (незарахованих на рахунки отримувачів допомоги, невикористаних коштів), що здійснюються відповідно до постанов Кабінету Міністрів України/порядків щодо надання допомоги (пільг, житлових субсидій, компенсацій та інших видів грошової допомоги), затверджених відповідними постановами Кабінету Міністрів України</p>	<p>Актуалізація переліку послуг</p>
<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	31	31.03.2026	<p>Було внесено ряд термінологічних змін до документів. Зміни стосувались розвитку фінансової інклюзії.</p>	<p>Приведення нормативно-правових актів НБУ у відповідність до вимог законодавства України</p>

Про внесення змін до Положення про відкритий банкінг в Україні	32	31.03.2026	<p>Національний банк зменшив перелік обов'язкових реквізитів, які повинна містити платіжна інструкція, що оформлюється на стороні надавача платіжних послуг з ініціювання платіжної операції (PISP) у межах відкритого банкіngu. Відповідні зміни внесені до Положення про відкритий банкінг в Україні, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25.07.2025 № 80.</p> <p>Відповідно до оновленої вимоги пункту 24 розділу II Положення № 80 скасовано вимогу до надавача платіжних послуг з ініціювання платіжної операції (PISP) щодо заповнення реквізиту платіжної інструкції «найменування надавача платіжних послуг отримувача».</p> <p>Натомість реквізит платіжної інструкції «найменування надавача платіжних послуг отримувача» заповнюватиметься на стороні надавача платіжних послуг з обслуговування рахунку (ASPSP) згідно з вимогами пункту 26 розділу II Положення № 80.</p>	Вдосконалення нормативно- правового акту
--	----	------------	---	--